

# La Carta Del Apostol San Pablo a Los Filipenses

---

**Cárcel xo tsi carta Pabló quënënina  
Filipó ca chahahuacanaibo qui**

**1** Pablo tsi xo naa carta quënëhaina ra. Filipó ca Jesucristo qui chitimicanaibo tēquë, jasca jato ó bësohai ca yosibo, iglesiá ca mëbicanaibo, tihi cabo joihuaquia Timoteo yaxo na. Jesucristo yonati bo xo noa ra. **2** Jabi noba Jahëpa Dios, noba Ibo Jesucristo, tihi cabá mato shomahuano. Mato ja bëpasimacano.

**Chitimicanaibo bax Pablo bëhoxnina**

**3** Jatiroha ca xabacá tsi mato shinahi tsi “Gracias” iquia Dios qui. **4** Jasca, bëhoxhi tsi rani-ranihax mato bax bëhoxquia ra. **5** Jabi jia tsi ëa ma mëbiriani quiha, Dios Chani pacanamaxëna. Chahahuaxo tsi ëa mëbiti ma chitahëhuani quiha. Jiaria quiha. Jasca, jaboqui jari tocaqui mato. **6** Jabi ë cahëyoihai ca tsi xo naa ra: Mato ó ca yonoco jatihuaxëhi quiha Dios ra, naa toa yonoco jia ca Chitahëhanish cato. Jatihuahacaxëhi quiha, toa barí tsi Jesucristo joquë no. **7** Jabi mato shina-shinaquia ra, mato noiquí na. Tocapiquia, ë bëta xo tsi Dios yonoco ma abëquini iqui na. Jasca, jaboqui presó tsi ë no tsi jari ëa mëbiriaqui mato tēquë ra, nëa xo tsi Dios Chani ë yoaquë no. **8** Paraxoma tsi mato yopa-yopariaquia ra. Toa cahëhi quiha Dios. Jabi Jesucristó mato noihai jascaria tsi mato noi-noiriaquia ëa ri.

**9** Bëhoxquí tsi mato bax ë nicahai ca tsi xo naa: Jariapari ma cahëyoihai ca ánino iquia. Jasca, oquë ca tiisi ma jayacano iquia.

Jatsi tihi cató tsi ma noi-noiriahai ca oquë-oquëriano.<sup>10</sup> Jabi toca ca tiisi pi jayahi tsi jia ca oquë ca yonoco ati mëtsa-xëqui mato ra. Jatsi Cristo jono tsi mëstëxëni ca quësohacatimaxëni ca ixëqui mato toa barí no.<sup>11</sup> Jasca, Dios mëstëxëniria ca jabi tsi ma rëamëno iquia ra, bëhoxhi na. Jabi mato ó tsi toa mëstëxëniria ca jabi saihuati mëtsa xo Jesucristo roha. Toa jabi tsayaxo tsi jia tsi nohiria bá Dios oquëhuano.

### Cristo bax Pablo bësonina

<sup>12</sup> Jabi jënima tsi xo toa presó tsi jaboqui é iquiina iquia, ebë xatë bá. Ja tahëhx tsi oquë tsi xo toa Dios Chani jia ca pacanahaina iquia.<sup>13</sup> ¿Tsayacanai? Cristo Chani tahëxo tsi preso qui é nanëhacani ca cahëhi quiha nëá ca palació ca soldado bo têquë. Jasca, éa tahëxo nicahi quiha yacatá ca nohiria bo ri. Jiaría quiha.<sup>14</sup> Jasca, preso qui é nanëhacani cató tsi chamahuahacani quiha nëá ca huëstima ca chahahuacanaibo ri. Jasca, aníhi quiha jato chama, raquëxoma tsi Dios Chani yoati.



Cárcel xo tsi Pabló quënëhaina

<sup>15</sup>Jama, tobi xo toa yoi ca quiniá tsi Dios Chani yoacanaina rë. E qui yosaquí tsi Dios Chani yoacani quiha huësti huësti cabo ra. Anoma quiha. Jama, tobi xo toa bo, naa quinia jiá tsi Dios Chani yoacanaina, éa mëbicasquí na. <sup>16</sup>Jabi naabo tsi xo toa Dios Chani yoacatsaina, éa noiquí na. <sup>17</sup>Toca ma xo huëtsa bo rë. Quinia jia tsi Dios Chani yoayamacani quiha pë, jamë oquëhuacasquí na. Tocacani quiha rë, éa yosicasquí na, presó tsi ë iquë no.

<sup>18</sup>¿Jénahuariahi ni naa nohiria bo sa? Xatë tsi xo toa Cristo Chani yoahaina, noixoma. Huëtsa bo tsi xo toa jahuë Chani yoahaina, noiquí na. Jénima quiha. Jatiroha ca quiniá tsi yoahacahi quiha Cristo Chani ra. Ja iqui tsi rani-raniquia ra.

<sup>19</sup>Jasca, rani-ranixëquia, preso quima éa ja paquëmacaqué no. E bax ma bëhoxhaina, Cristó raani ca Espíritu Santó éa mëbihaina, tihi cabi iqui tsi preso quima paquëmahacaxéti ó pasoquia ra. <sup>20</sup>Jasca, jaboqui jaha ë quëéhai ca tsi xo toa Cristo qui ë bërabi-yamahaina iquia. Jasca, raquëxoma tsi jahuë Chani yoacasquia ra. Bëbo-bëboria-casquia, jatiroha ca ë acai cató tsi Cristo oquëhuahacano iquish na. Ja bax ë bësohai cató pi ja oquëhuahacano tsi rani-raniquia. Jasca, presó pi resohi tsi ranixëquia. Toca ca quiniá tsi oquëhuahacati mëtsa xo jaa ri.

<sup>21</sup>Jatsi éa pi ja paquëmacano tsi xaba huëtsa jayaxëquia ra Cristo bax bësoti. Jama, éa pi ja namëcano tsi jénima tsi xo toa ri, ja bëta ë ixëhai quëshpi na. Oquë tsi xo toa Cristo ya iquiina iquia.

<sup>22</sup>Jama, rësoramapihi tsi Ibo bax yonoco jia ca ati mëtsaxëquia ra. ¿Jénica cara ni toa oquë ca iti? ¿Bësoti ni? ¿Rësoti ni?

<sup>23</sup>Cahëyamaquia ra. Rësopiquia Cristo ya iti. Oquë xo toa ra.

<sup>24</sup>Jama, ¿jénahuariaxo raca mato ë mëbina, rësopiquí na? Oquë tsi xo toa ë bësohaina iquia mato bax na. <sup>25</sup>Jabija; oquë tsi xo toa tia iquia. Namëhacayamaxëquia iquia ra. Mato bëta bësoxëquia, mato mëbixëna, oquë tsi Cristo ma cahëhaina, ma ranihaina, tihi cabi anino iquish na. <sup>26</sup>Jatsi mato bëta pi ë itëquëno tsi jia tsi Jesucristo ocahuati mëtsa ixëqui mato, ë bax ja aca quëshpi na.

<sup>27</sup>Jatsi quiniacaxëcahuë, ma acai ca iqui tsi Jesucristo Chani ocahuahacayamano iquish na. Jabi preso quima ax tsëquëhax mato qui shishocasquia. Jama, mato qui pi shishoyamaquí tsi basi xo tsi ma acai ca yoati tsi nicaxëquia tia. ¿Jia ca icaxëcahi ni sa? Jia ca pi ma ano tsi huësti ca shina ó tsi yonoconabëquixëqui mato iquia. Jasca, jiaxëhi quiha toa Dios Chani pasomaha cabi ma bëböhaina

iquia, toa Chani noiquí na. <sup>28</sup>Tocapihi tsi mato pasomaha cabó qui raquéyamaxéqui mato ra. Jatsi jato qui ma raquéyamahai ca jisí tsi "Jishopë" icaxécani quiha. Jasca, raquéyamapimano tsi bëbohacati ó pasocaxécani quiha ra. Tocaxéqui ra, Diós mato mëbihai iqui na. <sup>29</sup>Jabi shomaria xo mato ra, Cristo qui chitimiti xaba mato qui Diós ani quéshpi na. Jasca, mato qui acacani quiha toa xaba huëtsa ra, naa ja bax tënëti. <sup>30</sup>¿Tsayacanai? Jaboqui Dios Chani iqui tsi Dios bax tënëqui mato ri è tënëni jascaria. Toa ma jisni quiha mato bëta è iniquë no. Jabi jaharisi tsi xo naa nëá ca è tënëhai ca ma nicahaina. Jénëyamaqui Ibo bax no nianahaina ra.

### Jahuë oquë Jesú jisbërianina joni manëxëna

**2** <sup>1</sup>Ea nicaparicana, èbë xatë bá. Cristo qui riihax tsi ćma chamahuahacayamayamani? Cristó mato noihaí ca cahëhax tsi ćma ranihuahacayamayamani? Jasca, ćjia tsi Espíritu Santó mato rabënamayamayamani? ¿Jaboqui mabë xatë bo noiyamayamacanai? Tihi tsi xo toa mato bax Diós anina iquia. <sup>2</sup>Ja iqui tsi mato yobacasquia jaboqui. Noho yoba pi nicaquí tsi éa ranihuariaxéqui mato ra. Jariapari tsi jasca ca shina ma jayano. Jatsi jia tsi jasca ca Dios ma noino. Jatsi huësti ca shina ó tsi ma yonocabëquinano. Toca pi ma bësono tsi rani-ranixëquia ra. <sup>3</sup>Jasca, anoma tsi xo toa bëbomisxëniria ca jamë shinamisxëniria iquina. Jama, mato oquë nohiria huëtsa bo nori ca ma totaxëti xo. Jia tsi xo toca ca shinahaina ra. <sup>4</sup>Jasca nohiria huëtsa ba jahuë bo, ja acascanaina, tihi cabó shinacana jato mëbixëna. Anoma tsi xo toa mato jahuë bo roha shinahaina iquia.

<sup>5</sup>Jasca, Jesucristo ó ca jabi ó quëecana. Jesu jascaria tsi no shinaxëti xo ra. <sup>6</sup>Jariapari tsi quiha Dios jabi-jabiria ja jayaniquë. Jayahi tsi Dios chama ó ja quëyamani quiha, Dios chama jasca ca jayati. <sup>7</sup>Jama, jahuë oquë, jahuë chama, tihi cabó ja jisbërianiquë ra, mahitsa ca manëxëna. Jisbëria tsi quiha yonati jabi-jabiria ja sahuëniquë. Joni ja manëni quiha. Manëxo tsi noba jabi ja jayani quiha mai ó bësoquí na. <sup>8</sup>Jatsi jahuë Jahëpa yoba ja nicaniquë yonati jascaria. Nicahax tsi quiha rësohi ja caniquë. Jatsi yoiria ca cruzó tsi ja rësoni quiha ra. <sup>9</sup>Ja tsi xo toa jahuë Jesu Diós oquëhuarianiquë. Oquëhuaxo tsi quiha oquëria ca janë jahuë baquë Jesu qui Diós aniquë. Jatiroha ca janë huëtsa oquë toa janë ini quiha. <sup>10</sup>Toca tsi Diós aniquë, jatiroha ca bëso cabó, naa maí cabó, naipá cabó, tënëtiyá cabó, tihi cabó ja

bësojó mënino iquish na. <sup>11</sup>Mënihax, “Ibo-iboria tsi xo Jesucristo ra” icaxécani quiha jatiroha cabo. Toca tsi ocahuahacaxëqui Dios ra.

### **Maí ca nohiria bo qui huëa-huëaria xo chahahuacanaibo**

<sup>12</sup>Jisa noho rabëti bá. Jia tsi noho yoba ma nica-nicapaoniquë mato bëta ë iniquë no. Jama, jaboqui basi xo ëa rë. Ja iqui tsi oquë tsi noho yoba ma nicano iquia. Basixo tsi *çjénahuariaxo* mato ë mëbina? Japi jaboqui mamëyoixo tsi ma xabahamahacahai ca jatihuacana iquia, Diós mato tsayahai ca cahëquí na. Dios ma chahahuaxëti xo ra. <sup>13</sup>¿Tsayayamacanai? Mato ó tsi yonocohi quiha Dios, oquë tsi jahuë yoba ma banahuacasno iquish na. Mato mëbicatsi quiha, jahuë shina ati ó ma quëeno iquish na. Toca tsi jatihuahacaxëhi quiha ma xabahamahaina iquia. <sup>14</sup>Jatsi ranixo tsi jatiroha ca acana. Jasca, joi mërayamacana. Anoma quiha. <sup>15</sup>Toca ca jabi jia ca pi jayahi tsi Dios xocobo yoi bo, naa quësohacatimaxëni ca mëstëxëni ca xocobo ixëqui mato ra. Tocaxëqui mato, janyama ca jochahuaxëniria ca maí ca nohiria bo xërëquë tsi ma bësoquë no. Jato xërëquë tsi huahuahai ca huishti bo jascaria ixëqui mato. <sup>16</sup>Tocaxëqui mato, maí ca nohiria bo qui bësomati Chani ma acai ca quëshpi na. Tocapimano tsi rani-ranixëquia, toa barí tsi Cristo joquë no ra. Mahitsa ë yonocoyamani nori ca jismahacaxëhi quiha. <sup>17</sup>Toa barí tsi jismahacaxëhi quiha mato jabi jia cato ra. Jasca, Cristo qui ma chitimihai ca iqui tsi anomariaxëhi quiha toa jaboqui ja bax ma acaina. Dios qui jiaxëhi quiha toa mato jabi jia cato, ma acaina, tihi cab. Jasca, ma acai ca qui ë namëhacaxëhai ca maniacasquia, Dios qui ma acai ca oquëhuaxëna. Ja tsi xo toa ëa pi ja namëcano tsi ranixëquia. Jasca, mato bëta ranixëquia, Dios qui ma acai ca quëshpi na. <sup>18</sup>Jascaria tsi ë bëta ma raniti xo mato ri.

### **Timoteo — Epafroditó**

<sup>19</sup>Ibo Jesu qui jiapino tsi Timoteo mato qui raacasquia. Tocapihi tsi rani-ranixëquia iquia, ma acai ca yoati tsi nichax na. <sup>20</sup>Yama tsi xo toca ca joni huëtsa iipiquia. Tsayacahuë. Ea jascaria tsi mato mëbiriacatsi quiha. <sup>21</sup>Tëxë bo tsi xo toa jato jahuécara ca yoi bo roha otocatsaina rë. Jasca, jato qui iriama tsi xo toa Jesucristo yonoco. <sup>22</sup>Toca ma xo Timoteo. Ea mëbi-mëbiriahí quiha Dios Chani jia ca yoaxëna, naa baqué jahuë jahëpa mëbihai jascaria.

Toa cahéqui mato. <sup>23</sup>Ja tsi xo toa mato qui Timoteo raacasquia. Jama, jaboqui raanoma quiha. ¿Jénahuacaxécahi ni nëá ca chama bo sa? Toa cahéparicasquia. ¿Ea paquémamacaxécahi ni sa? Jari cahéyamaquia rë. <sup>24</sup>Jatsi Ibo ó pasoquia éa mëbiti, mato qui éa yoi ri shishono iquish na.

<sup>25</sup>Jasca, jahari nobë xatë Epafroditó é raaxëti xo iipiquia. E qui naa joni ma raani quiha, éa ja mëbino, é narisyamano iquish na. Jia tsi xo toa éa tapai ja yonocobëquihaina. Soldado jascaria tsi Cristo yonoco aqui quiha. <sup>26</sup>Jama, jaboqui mato yopa-yopariahi quiha. Jahari jahuë xobo qui cacatsi quiha. Jasca, shina-huéjénahi quiha ja iquini ca yoati ma nicani iqui na. <sup>27</sup>Jabi anoma ja ini quiha jahuë iquini. Ja rësoquë aniquë iquia. Ja rësorohapino tsi cohuë-cohuëria é iquë ani quiha. Jama, Epafroditó yoi, éa ri, tihi cabø Diós mëbirianiquë. Jatsi noho cohuë qui cohuë huëtsa maniahacayamani quiha. <sup>28</sup>Japi jaboqui naa joni jahari raacasquia. Jisi tsi ranixëqui mato. Jatsi ma rani-ranino tsi namahuahacaxéhi quiha noho cohuë jaboqui. <sup>29</sup>Mato Ibo ó ca xatë ja nori ca iqui tsi rani tsi naa joni joihuacana ja joquë no. Nëca ca joni bo ma oquëhuaxëti xo iquia. <sup>30</sup>Nëá tsi ja rësoquë ani quiha, Dios yonoco aqui na. Ocapijaquë ani quiha, mato tahëhax tsi éa mëbiti ja joni iqui na.

### Jabi mëstëxëni cato

**3** <sup>1</sup>Jarohari tsi Ibobá mato ranihuano, ébë xatë bá.  
**Jasca**, é qui yosayama tsi xo toa é quënëha ca yoba yoatëquëhaina. Ma yobahacatëquëti xo iipiquia. <sup>2</sup>Jatsi jariapari tsi quiniacaxécahuë iquia. Tobi mato ó ca jodioba jabí-naxëni cabø rë. Caxaxëniria ca ina bo jascaria ca xo. Jato mahitsa ca jibirishati jabi mato qui acascani quiha pë. Jatsi jato chani qui quiniacaxécahuë. Anoma quiha. <sup>3</sup>Jabija ca arati jabi bo ja jayacanai ca quëscahuacani quiha pë. Jama, noqui tsi xo toa jabija ca arati jabi jaya cabø ra, naa Espíritu Santó tsi Dios qui aracanaibo. Ea yoacahuë. ¿Jénahuariaxo raca jato jibirishati jabí noqui mëbina iquia? Noqui mëbihai ca tsi xo Cristo yoi roha. <sup>4</sup>Jatsi jodioba jabi bá tsi nohiria xabahamahacarohapino tsi oquë tsi é mëbihacaquë ani quiha; mahitsa jaca nori. <sup>5</sup>Jatsi éa nicaparicana. ¿Jodio yoi é coyamayamani? Ja iqui tsi é jibirishahacaniquë, ocho bari huinocaquë no. Jasca, Benjamín

maxó ca ëa xo naa. Jasca, hebreo yoi, noho jimiba jabi bo, tihi cabá tsi ë shinahamahacaniquë. Noba jodioba jabi bo ë aria-arianiquë ra, fariseobo ë ini iqui na. <sup>6</sup>Jodioba jabí-naxëni ca ë ini iqui tsi iglesiá cabo ë ténëmapaoni quiha. Jodioba yoba bo têquë ë jatihuani quiha, toca tsi mëstëhuahacati ó pasoquí na. <sup>7</sup>Toatiyá tsi noho jabi yoi, ë anina, tihi cabá tsi mëstëhuahacati ó ë pasoniquë. Mahitsa ja icani quiha. Jaboqui toa bo têquë ë nianiquë Cristo quëshpi na. <sup>8</sup>Nicaparicana. Mahitsa tsi xo toa jatiroha ca jahuëcara ë anina, naa ëa mëbiti nori ca ë quëscahuani cato. Mahitsa naa taxa jascaria tsi xo toa bo têquë iquia ra. Oquë-oquëria tsi xo toa Ibo Jesucristo cahëyoihaina iquia. Ja quëshpi tsi toa jahuë bo têquë ë nianiquë, oquë tsi Cristo cahëxëna. <sup>9</sup>Ja bëta yoi rabëna-rabënacasquia ra. Jaboqui jia ca jahuë bo acaina, jodioba yoba acaina, tihi cabá tsi xabahamahacati ó pasoyamaquia. Jama, Dios mëstë yoi ë qui acacani quiha, Cristo, naa noba Xabahamati Ibo qui ë chitiminiquë no. Yama tsi xo mëstëhuahacati quinia huëtsa ra. Noqui Mëstëhuati Ibo-iboria roha tsi xo Dios, jahuë baquë qui no chitimiquë no. <sup>10</sup>Jatsi jaboqui Cristo yoi roha cahëcasquia ra. Jasca, ë nohó ca Dios chama, naa jahuë baquë Cristo bësotëquëmanish ca chama yoi cahëyoicasquia. Anomaria tsi xo toa chama iquia. Jasca, ja ténëti jascaria tsi ténëti ë jabixëti xo ëa ri. Jasca, ja rësoni jascaria tsi jocha qui rësoni ë jabixëti xo ëa ri. <sup>11</sup>Tihi tsi jabiscasquia ra, mana xo tsi jaroha ca barí tsi Cristo jabi ë jayano. Jabi toa jabi-jabiria jayati ó pasoquia ra. <sup>12</sup>Jama, jaboqui toa jabi-jabiria jayati basi xo ëa rë. Jama, jari rëquë caquia, naa jabanacanaibo jascaria tsi bëboxëna. Jabi toca ca jabi-jabiria jayati Cristó ëa quënani quiha. Jaha quëëquia rë. <sup>13</sup>Jabi mato parayamaquia, ëbë xatë bá. Jari bëboti basi xo ëa rë. Jama, rëquë capama tsi Dios bax ë ani ca jahuë bo shina-bënoquia. E qui iriama tsi xo toa ë anina iquia. Naa jahuë bo shina-bënohax tsi Diós jaha quëëhai ca jahuëcara qui bësoxëquia, rëquë cacatsi na. <sup>14</sup>Toa premio qui mëstë tsi caquia ra bëboxëna. Jabi Jesucristó tsi noba naipá ca Diós ëa quënani quiha toa premio biti.

<sup>15</sup>Toca tsi no shinati xo noqui shinacoshi ca chahahuacanaibo. Jama, jamëri ca pi ma shinano tsi ë yoaha ca mato qui bërohuaxëhi quiha Dios iquia. <sup>16</sup>Oca xo tia. Jatsi rëquë capama tsi jia tsi noqui

mëpihai ca yoba jari no nicano ra. Toa yoba pi no banahuano tsi jiarjaxëhi quiha toa noba jabi nëá mai ax na.

<sup>17</sup>Jatsi noho jabi mëstëxëni ca banahuacana, ëbë xatë bá. Toa jabi mato ëjismani quiha mato bëtaquí na. Jasca, toá ca jascaria ca jabi jia ca jaya cabo chahahuacana, jasca ca jabi jayaxëna.

<sup>18</sup>Jishopë. Tobi xo toá ca jabi yoi ca jaya cabo iquia. Mato bëta xo tsi jato yoati tsi mato ëyobani quiha. Jato qui quiniacaxëcahuë iquia bëho ya. Anoma tsi xo toa ja yoacanaina ra. Cruzó tsi Cristo noqui xabahamati quinia pasomaha ca xo rë. <sup>19</sup>Tënëtiya ax tsi quëyohacacaxëcani quiha. Jocha ó quëëmisxëniria ca xo iquia. Bërabiria ca jocha acax tsi rani-ranicani quiha pë. Naa maí ca jahuë bo roha tsi shina-shinacani quiha rë. Tihi tsi xo toa ja acanaina. <sup>20</sup>Jama, toca ca jabi yama xo noqui chahahuacanaibo. Naipá roha xo noba racati yoi iquia. Jasca, toá ca noqui Xabahamati Ibo ó pasoqui noa, naa noba Ibo Jesucristo. <sup>21</sup>Joxo tsi noba chama yama ca rësohai ca yora yoi bo rarinamaxëhi quiha. Jatsi jahuë mana ca yora jascariaxëhi quiha noba yora bo ri. Jahuë chama-chamariá tsi rarinamahacaxëqui noa ra, naa jahuë jatiroha ca bëboti chamá no.

### Ibo ó tsi rani-ranicana

**4** <sup>1</sup>Jarohari tsi Ibo quima bësoyamacana, ëbë xatë bá. Jasca, mato yopauquia, noho rabëti yoi bá. Toá ca noho yonoco quëshpi tsi noho premio xo mato iquia ra, éa ma ranihu-ranihuahai iqui na. Ibo ma banahuahai ca iqui tsi rani-raniquia ra.

<sup>2</sup>Jasca, toá ca Evodia, Síntique, tihi ca yoxa bo yobacasquia jaboqui. “Ma iquinahai ca jénëcana” i jato qui quia ra. Ibo ó tsi rabenatsicana iquia. <sup>3</sup>Jasca, toa dos ca yoxa bo mëbicahuë, noho shinajiaxëni ca rabëti bá. Jia tsi naa dos ca yoxa bá éa mëbiriani quiha Dios Chani pacanamaxëna. Jasca, toatiyá tsi éa mëbini quiha Clemente ri, chahahuacanaibo huëtsa bo yaxo na. Dios bësocanaiba libro ó tsi quenëhacani quiha jato janë bo tëquë.

<sup>4</sup>Mato yobapama tsi rani-ranicana iquia. Cristó-na bo ma nori iqui tsi rani-ranicana itëquëquia. <sup>5</sup>Jasca, jatiroha cabo qui mato ishima ca jabi jismacana. Joti basima xo Ibo ra.

<sup>6</sup>Jasca, jahuëcara yoati tsi shina-huëjénayamacana. Jama, jahuëcara pi naris-hi tsi bëhoxcana. Bëhoxpama tsi Dios nicacana, “Gracias” iquiina. <sup>7</sup>Jatsi mato ranihuaxëhi quiha Dios

ra. No cahëhai ca oquë-oquëria tsi xo toa noqui ja ranihuahaina. Toca tsi mato shina bo otoxëhi quiha, Jesucristo qui ma chitimiquë no.

### Jia ca shinacana

<sup>8</sup>Jarohari tsi mato shina qui jia ca jahuë bo roha tsi rëacana, ëbë xatë bá. Tobi xo toa jabija ca jahuë bo. Tobi toa noqui mëbihai ca jahuë bo. Tobi toa mëstëxëniria ca jahuë bo. Tobi noqui noimahai ca shinajjaxëni ca jahuë bo ra. Tihi ca jahuë bo yoati tsi shinacana iquia.

<sup>9</sup>Jasca, mato ë jabimani ca ë tiisimani ca jahuë bo ariacana. Noho chani, noho jabi, tihi cabi pi ma banahuano tsi mato bëtaxëhi quiha Dios, naa noqui Bëpasimati Ibo-iboria.

### Filipó ca chahahuacanaibá Pablo qui ofrenda raanina

<sup>10</sup>Ibo qui “Gracias” iquia, ëa ma mëbitëquécatsai ca quëshpi na. Shoma xo ëa iquia. Jabi siri tsi ëa ma mëbicasni quiha, mahitsa. Toatiyá tsi ëa mëbiti xaba mato qui acacayamani quiha. <sup>11</sup>Mato parayamaquia. Ea ma mëbicatsai ca iqui tsi rani-raniquia, ë qui ma raani ca parata quëshpi tsi ja nomari. Naama tsi quiha jatiroha ca xabacá tsi raniti ë jabiniquë ra. <sup>12</sup>Biniapihi tsi rani-raniquia. Toca tsi bësoti ë jabiniquë. Jasca pi narisyamahi tsi rani-raniquia. Tihi tsi cahëyoiquia. Nicaparicana. Jatiroha cató tsi jatiroha ca xabacá tsi raniti ë jabiniquë. Sëyapihi tsi raniquia. Paxnapiquí tsi raniti cahëquia toatiyá no. Biniayamapihi tsi rani-raniquia. Jama, biniapiquí tsi raniti cahëquia toatiyá ri. <sup>13</sup>Jatiroha ca xabacá tsi téneti mëtsa xo ëa ra, ë qui Cristó ani ca chamá no.

<sup>14</sup>Nëa ax tsi ë biniano tsi ëa mëbiriacasqui mato. Ja tsi xo toa mato qui “Gracias” iquia ra. Jiaria tsi xo toa ëa ma mëbicatsaina.

<sup>15</sup>Jabi naama tsi quiha, naa Dios Chani yoatí chitahëhuahax tsi quiha ë biniarianiquë Macedonia mai jisbayahax na. Toatiyá tsi ë qui iglesia huëtsa bá ofrenda ayamani quiha ëa mëbiti. Jaroha ca ëa mëbinish ca iglesia ca mato xo naa ra. Toa cahëqui mato.

<sup>16</sup>Jaquirëqué quiha Tesalónica ë chitëno tsi dos, tres tsi quiha ofrenda bo ë qui ma raaniquë ëa mëbiti. <sup>17</sup>Jabi ë qui jiaria ini quiha toa mato ofrenda bo. Jama, jaha ë quëëyoihai ca tsi xo toa mato cuenta ó ca ganancia bo maniahacahaina. <sup>18</sup>Jabi ë qui ma raani ca ofrenda, naa Epafroditó bëni ca ë biniquë ra. Ja iqui tsi

narisyamaquia jaboqui. Shoma xo ëa ra. Jasca, ranihi quiha Dios ri iquia. E qui ma raani ca ofrenda tsi xo perojome jascaria ja qui. <sup>19</sup>Jia tsi xo toa ë bax ma anina. Ja iqui tsi jahuë Jesucristó tsi mato otoriaxëhi quiha Dios, ma narisyamano iquish na. Ati Ibo-iboria xo Dios ra. <sup>20</sup>Noba Jahëpa Dios yoi no oquëhua-oquëhuapaono ra. Iquë.

### **Jaroha ca joihuahaina**

<sup>21</sup>Jatiroha ca Diós-na bo, naa Jesucristo qui chitiminish cabو joihuquia. Mato joihuahi quiha nëá ca ë bëta ca xatë bo ri. <sup>22</sup>Jasca, mato joihuahi quiha Romá ca chahahuacanaibo ri. Joihuahi quiha nëá ca chama-chamaria ca yonati bo ri. <sup>23</sup>Noba Ibo Jesucristó mato shomahuano. Iquë.